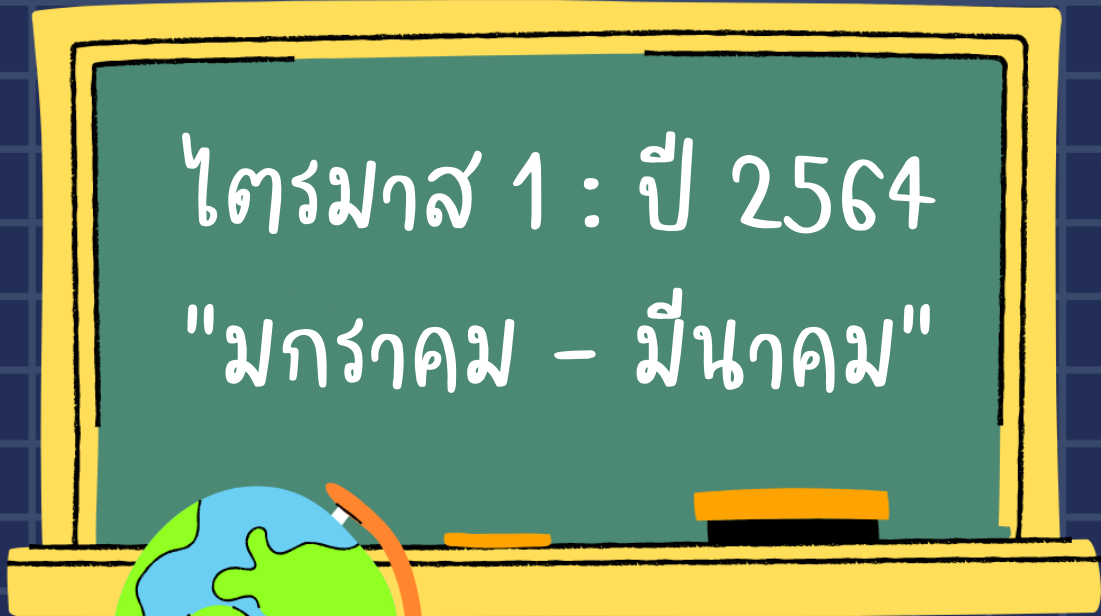

ความเคลื่อนไหว แรงงานเด็ก

กสร.14/2564
สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
กระทรวงแรงงาน

วิสัยทัศน์

แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี
ได้รับความเป็นธรรมอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในการทำงาน
2. สร้างเสริมภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน
ในการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการทำงานที่มีคุณค่า
3. พัฒนาการบริหารจัดการด้านคุ้มครองแรงงาน
และสวัสดิการแรงงาน
4. พัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง
และมีธรรมาภิบาล

คำนำ

รายงานความเคลื่อนไหวแรงงานเด็ก ไตรมาส 1 : มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564 ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลภาวะการทำงานของแรงงานเด็กที่มีอายุ 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ จำนวนแรงงานเด็ก จำแนกตามขนาดสถานประกอบกิจการ ระดับการศึกษา ประเภทกิจการ ประเภทอาชีพ ชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์ และระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน ประเมินการอัตราการมีส่วนร่วมของแรงงานเด็กในภาคเอกชน การแจ้งการจ้าง/สิ้นสุดการจ้าง ลูกจ้างเด็ก การตรวจคุ้มครองแรงงานเด็ก ผลการดำเนินคดีและเปรียบเทียบปรับ คดีแรงงาน และผลการดำเนินงานที่สำคัญ

วิธีการวิเคราะห์ของรายงานฉบับนี้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้นำข้อมูลจากโครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร ไตรมาสที่ 1 : มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยทำการประมวลผลข้อมูลภาวะการทำงานของแรงงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และกลุ่มลูกจ้างเอกชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งถือเป็นแรงงานเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 รวมถึงนำข้อมูลจากระบบสารสนเทศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ที่ได้สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแลการใช้แรงงานเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่นำเสนอจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องตามสมควร

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
มิถุนายน 2564

สารบัญ

คำนำ

บทสรุปผู้บริหาร

1

บทนำ

2

นิยามความหมายของแรงงานเด็ก

4

ข้อกำหนดของการใช้แรงงานเด็ก ตามอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศ
ฉบับที่ 138 และฉบับที่ 182

5

กฎหมายเพื่อการคุ้มครองแรงงานเด็ก

8

ภาวะการทำงานของแรงงานเด็ก

10

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

การแจ้งการจ้าง/สิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก

19

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

การตรวจคุ้มครองแรงงานเด็ก

21

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

ผลการดำเนินคดีและเปรียบเทียบปรับ คดีแรงงานเด็ก

23

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

26

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานความเคลื่อนไหวแรงงานเด็ก ไตรมาส 1 : มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

ผลการสำรวจภาวะการทำงานของแรงงานเด็ก (อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์) ในไตรมาส 1 ปี 2564 พบว่า จากผู้อยู่ในกำลังแรงงานที่เป็นเด็ก จำนวน 193,548 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ จำนวน 168,403 คน ผู้ว่างงาน จำนวน 16,692 คน และผู้รอฤดูกาล จำนวน 8,453 คน ทั้งนี้ เมื่อจำแนกผู้ที่มีงานทำตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อยู่ในภาคเกษตรกรรม และนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 74,713 คน และ 93,690 คน (ร้อยละ 44.3 และ 55.7) ตามลำดับ และพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 89.4 ทำงาน 1 – 48 ชั่วโมง/สัปดาห์ หากพิจารณาเฉพาะที่เป็นลูกจ้างในภาคเอกชน ซึ่งมีจำนวน 77,129 คน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่นอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 60,319 คน ร้อยละ 78.2 ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน (พนักงาน/คนงานทั่วไป) จำนวน 39,627 คน (ร้อยละ 51.4) ทั้งนี้ จากผู้อยู่ในกำลังแรงงานที่เป็นเด็กทั้งหมด จำนวน 193,548 คน พบว่า มีเด็กทำงาน จำนวน 168,403 คน จำแนกเป็นทำงานอย่างเดียว จำนวน 135,877 คน (ร้อยละ 80.7) และเรียนและทำงาน จำนวน 32,526 คน (ร้อยละ 19.3)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบสารสนเทศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พบว่า มีสถานประกอบกิจการแจ้งการจ้างแรงงานเด็ก ตามแบบ คร.2 จำนวน 856 แห่ง ลูกจ้างเด็กทำงานในสถานประกอบกิจการ จำนวน 1,317 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 53.7 และ 58.1 ตามลำดับ มีสถานประกอบกิจการแจ้งสิ้นสุดการจ้างแรงงานเด็ก ตามแบบ คร.4 จำนวน 115 แห่ง ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 47.0 และลูกจ้างเด็กสิ้นสุดจากการทำงานในสถานประกอบกิจการ จำนวน 259 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 30.0 โดยในไตรมาสนี้ไม่มีการให้เด็กทำงาน เกินเวลาหรือทำงานห้ามตามที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด และจากผลการตรวจคุ้มครองแรงงาน พบว่า จากสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจทั้งหมด 9,359 แห่ง ลูกจ้าง 331,056 คน มีการใช้แรงงานเด็ก 58 แห่ง ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และ ลูกจ้างเด็กผ่านการตรวจ 228 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 23.2

ทั้งนี้ ในไตรมาส 1 ปี 2564 มีการขออนุมัติดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 รวมทั้ง 8 คดี จำแนกรายมาตรา ดังนี้ มาตรา 44 จำนวน 1 คดี มาตรา 45 จำนวน 4 คดี มาตรา 47 จำนวน 2 คดี และมาตรา 48 จำนวน 1 คดี ซึ่งมีการเปรียบเทียบปรับนายจ้างตามมาตรา 47 จำนวน 1 คดี เป็นเงินจำนวน 10,000 บาท

บทนำ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาและจัดการใช้แรงงานเด็ก โดยเฉพาะการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย 4 รูปแบบ ได้แก่ การบังคับใช้แรงงาน การค้าประเวณีหรือผลิตสื่อลามก การใช้แรงงานเด็กในกิจกรรมที่ผิดกฎหมายโดยเฉพาะยาเสพติด และการให้เด็กทำงานที่มีลักษณะหรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จิตใจ ความปลอดภัย หรือศีลธรรม ซึ่งกรมฯ ได้ดำเนินการตามมาตรการในการคุ้มครองแรงงานเด็กอย่างเคร่งครัด อาทิเช่น กำหนดเป้าหมายให้พนักงานตรวจแรงงานทั่วประเทศเข้าตรวจแรงงานในสถานประกอบกิจการต่าง ๆ ที่มีการใช้แรงงานเด็กอายุ 15 – 17 ปี อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการใช้แรงงานเด็กผิดกฎหมาย การรับคำร้องกรณีการละเมิดสิทธิด้านแรงงาน การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด โดยการดำเนินคดีทุกคดีหากพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก การจัดพิธีประกาศเจตนารมณ์และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในกิจการสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม กับ 13 องค์กรที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของภาครัฐและเอกชนไทย ที่จะดูแลคุณภาพชีวิตแรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การส่งเสริมความรู้กฎหมายแรงงาน และสิทธิด้านแรงงานให้แก่เด็กในสถานศึกษาผ่านโครงการเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กด้านแรงงาน รวมทั้งการผสมผสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก เช่น การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และรณรงค์การใช้แรงงานเด็ก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (เดือนตุลาคม 2563 – กันยายน 2564) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานเด็กที่สำคัญตามแผนงานยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

1.1 แผนงานยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์

เพื่อบริหารจัดการให้แรงงานต่างด้าวและบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเข้าสู่ระบบการทำงานอย่างถูกต้อง และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และดำเนินการให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก สตรี แรงงานไทย แรงงานต่างด้าว และแรงงานประมง ปลอดภัยจากขบวนการค้ามนุษย์ โดยดำเนินการภายใต้ 2 โครงการ ได้แก่

1) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย กิจกรรมหลัก คือ ส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลให้แรงงาน

ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย โดยมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในกิจการกลุ่มเสี่ยง ด้วยการตรวจสอบประกอบกิจการกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ แรงงานขัดหนี้ และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบกิจการกลุ่มเสี่ยงไม่ให้มีการใช้แรงงานบังคับ การใช้แรงงานเด็กผิดกฎหมาย หรือการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และเพื่อคุ้มครองแรงงานเด็กให้มีสภาพการจ้างและสภาพการทำงานที่ดี ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์การต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

2) โครงการคุ้มครองสิทธิแรงงานประมงทะเล กิจกรรมหลัก คือ กำกับ ดูแล แรงงานในเรือประมงทะเลให้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เป็นการบูรณาการตรวจคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเลในพื้นที่ 22 จังหวัดติดทะเล โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีมาตรการที่ชัดเจน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และ (2) เพื่อคุ้มครองแรงงานในเรือประมงทะเลไม่ให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

2.1 แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ผลผลิตที่ 1 สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานและแรงงานได้รับสิทธิตามกฎหมายแรงงาน

1) ส่งเสริมความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน
เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้แก่เด็กก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมถึงสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับลักษณะและสภาพการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายการบังคับใช้แรงงาน และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

2) การรณรงค์ในวันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก วันที่ 12 มิถุนายน
เพื่อสร้างความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญในเรื่องแรงงานเด็กให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันทุกภาคส่วน ทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง ประชาชนทั่วไป รวมถึงเด็ก และร่วมมือกันแก้ปัญหาให้ประสบความสำเร็จต่อไป

รายงานผลการวิเคราะห์การใช้แรงงานเด็กในประเทศไทย ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564 ฉบับนี้ ได้นำเสนอข้อมูลภาวะการทำงานของแรงงานเด็กที่มีอายุ 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ภาค ประเภทอุตสาหกรรม ประเภทอาชีพ สถานภาพการทำงาน ชั่วโมงการทำงาน และระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน รวมถึงผู้มีงานทำที่เป็นเด็กที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามการเรียนและการทำงาน ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแลการใช้แรงงานเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด

นิยามความหมายของแรงงานเด็ก

แรงงานเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมายถึง เด็กที่มีอายุ 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี ทำงานโดยมีนายจ้างและได้รับค่าจ้างตอบแทนจากการทำงาน

แรงงานเด็ก ตามมาตรฐานแรงงานไทย (มรท.8001-2563) หมายถึง บุคคลที่มีอายุ ตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้ให้คำนิยามของแรงงานเด็ก ตามอนุสัญญา ฉบับที่ 138 กำหนดอายุขั้นต่ำของการใช้แรงงานเด็ก โดยจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี หรือ อาจกำหนดอายุขั้นต่ำเป็น 14 ปี (ต้องแจ้งเหตุผลในการคงอายุขั้นต่ำ 14 ปีไว้ และวันที่ จะยกเลิกอายุขั้นต่ำ) และสำหรับอายุขั้นต่ำของแรงงานเด็กในงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือศีลธรรม ต้องไม่ต่ำกว่า 18 ปี หรืออาจมีการจ้างงานตั้งแต่อายุ 16 ปีได้ โดยมีเงื่อนไขว่า สุขภาพ ความปลอดภัย และศีลธรรม จะต้องได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่ และได้รับการฝึกอาชีพเฉพาะด้านในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ

บทบัญญัติอนุสัญญานี้ใช้บังคับในกิจการการทำเหมืองแร่และทำเหมืองหิน การผลิต การก่อสร้าง การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา บริการสุขภาพ การขนส่ง คลังสินค้า การสื่อสาร การเพาะปลูกและกิจการทางการเกษตรอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ทำการผลิตเพื่อจุดประสงค์ทางการค้า ยกเว้นการผลิตภายในครอบครัวและการผลิตขนาดเล็กเพื่อการบริโภคภายในท้องถิ่นและไม่มีการจ้าง คนงานเป็นประจำ อนุสัญญานี้ไม่ใช้บังคับกับงานที่เกิดขึ้นเพื่อการบริโภค

ข้อกำหนดการใช้แรงงานเด็ก ตามอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 138 และฉบับที่ 182

การใช้แรงงานเด็กเป็นปัญหาสังคมที่มีความสำคัญ การกระทำบางอย่างต่อตัวแรงงานเด็กถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งประชาคมโลกพยายามกดดันไม่ให้มีการใช้แรงงานเด็กและไม่ให้มีการกระทำทารุณต่อแรงงานเด็กในประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทยด้วย

การคุ้มครองแรงงานเด็กนั้น องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้กำหนดมาตรฐานและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองแรงงานเด็ก ซึ่งประกอบด้วยอนุสัญญาหลัก ดังนี้

1. อนุสัญญาฉบับที่ 138 ว่าด้วยอายุขั้นต่ำ ค.ศ. 1973 (Convention no. 138 concerning the Minimum Age, 1973) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) โดยมีข้อกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินนโยบายแห่งชาติเพื่อ

ก) ยกเลิกการใช้แรงงานเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มอายุขั้นต่ำในการจ้าง

ข) กำหนดอายุขั้นต่ำในการจ้างงานไว้ไม่ต่ำกว่าอายุที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ และในกรณีใด ๆ ก็ตามต้องไม่ต่ำกว่า 15 ปี และอาจกำหนดอายุขั้นต่ำเป็น 14 ปีได้ แต่ต้องแจ้งถึงเหตุผลในการยังคงอายุขั้นต่ำไว้ 14 ปี หรือวันที่จะยกเลิกอายุขั้นต่ำนั้น

ค) อายุขั้นต่ำในการจ้างงานอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือศีลธรรมของผู้เยาว์ ต้องไม่ต่ำกว่า 18 ปี หรืออนุญาตให้มีการจ้างงานตั้งแต่อายุ 16 ปี ได้โดยมีเงื่อนไขว่าสุขภาพ ความปลอดภัย และศีลธรรมของผู้เยาว์ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่และผู้เยาว์ได้รับการสอนหรือได้รับการฝึกอบรมเฉพาะด้านในสาขางานที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ

ง) บทบัญญัติของอนุสัญญาต้องนำมาใช้บังคับกับกิจการต่อไปนี้ ได้แก่ การทำเหมืองแร่ และการทำเหมืองหิน การผลิต การก่อสร้าง การไฟฟ้า แก๊สและการประปา บริการสุขภาพ การขนส่ง คลังสินค้าและการสื่อสาร การเพาะปลูกและกิจการทางการเกษตรอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ทำการผลิตเพื่อจุดประสงค์ทางการค้า แต่ยกเว้นการผลิตภายในครอบครัว และการผลิตขนาดเล็กเพื่อการบริโภคภายในท้องถิ่น และไม่มีการจ้างคนงานเป็นประจำ

จ) อนุสัญญานี้ไม่ใช่บังคับกับงานที่เด็กและผู้เยาว์กระทำในโรงเรียนเพื่อการศึกษาทั่ว ๆ ไป การศึกษาทางอาชีวะหรือทางเทคนิค หรือในสถาบันฝึกอบรมอื่น ๆ

ฉ) กฎหมายหรือกฎระเบียบภายในประเทศอาจอนุญาตให้มีการจ้างงานหรือการทำงานของคนอายุ 13 ถึง 15 ปี ในงานเบาได้ ซึ่งเป็นงานที่ไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือการพัฒนาหรือไม่ส่งผลเสียต่อการศึกษา

ช) อาจยอมให้มีข้อยกเว้นเพื่อการเข้าร่วมในการแสดงทางศิลปะ โดยได้รับใบอนุญาตเป็นราย ๆ ไป ใบอนุญาตที่ออกให้ต้องจำกัดจำนวนชั่วโมงทำงาน และกำหนดเงื่อนไข ซึ่งการจ้างแรงงานหรือการทำงานนั้นได้รับอนุญาต

ลักษณะของอนุสัญญาฉบับที่ 138 จะมีลักษณะของการกำหนดอายุขั้นต่ำสำหรับเด็กเข้าทำงาน โดยเป็นเกณฑ์ที่มีลักษณะทั่วไปสำหรับทุกประเภทงาน นอกจากนี้ยังกำหนดให้ประเทศสมาชิกผู้ให้สัตยาบันต้องกำหนดนโยบายแห่งชาติ เพื่อเป็นการประกันการใช้แรงงานเด็กที่เป็นธรรมและคำนึงถึงการพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจของแรงงานเด็กเป็นหลัก โดยเป็นอนุสัญญาที่เชื่อมต่อมาตรการทางด้านแรงงานเข้ากับมาตรการทางด้านการศึกษา อย่างไรก็ตาม องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้ออกข้อเสนอแนะฉบับที่ 146 ว่าด้วยการกำหนดอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้จ้างทำงาน (Recommendation no. 146 concerning Minimum Age for Admission to Employment) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) แนนท่ายอนุสัญญาฉบับที่ 138 โดยข้อเสนอแนะดังกล่าวได้กำหนดมาตรการเสริมของรายละเอียดในการกำหนดอายุขั้นต่ำ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายแห่งชาติของประเทศสมาชิก โดยเน้นให้ประเทศสมาชิก ปรับปรุงมาตรฐานหรือเงื่อนไขในการรับแรงงานเด็กเข้าทำงาน โดยเพิ่มอายุขั้นต่ำเป็น 16 ปี ในทุกประเภทของงานโดยปราศจากเงื่อนไข แต่เนื่องจากในสภาพปัจจุบัน ประชาคมโลกยังมีความหลากหลายและมีความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จึงทำให้มาตรการต่าง ๆ ในการคุ้มครองแรงงานเด็กยังไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างเข้มงวด ทำให้เกิดเงื่อนไขและข้อยกเว้นในการดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองแรงงานเด็กขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

2. อนุสัญญาฉบับที่ 182 ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก ค.ศ. 1999 (Convention no. 182 concerning the Worst Forms of Child Labour, 1999) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) โดยมีข้อกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินมาตรการเพื่อการห้ามและการขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก โดยฉับพลันในฐานะเป็นเรื่องเร่งด่วน และคำว่า "เด็ก" ต้องหมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ส่วน "รูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก" ประกอบด้วย

- ก) รูปแบบทั้งปวงของระบบทาส หรือแนวปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับระบบทาส แรงงานเกณฑ์หรือบังคับ รวมทั้งการเกณฑ์หรือบังคับเด็กเพื่อใช้ในการต่อสู้ด้วยอาวุธ
- ข) การใช้ การจัดหา หรือการเสนอเด็กเพื่อการค้าประเวณี เพื่อการผลิตสื่อบลามกอนาจาร หรือเพื่อการแสดงลามกอนาจาร
- ค) งานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือศีลธรรมของเด็ก

ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการมาตรการที่มีกำหนดเวลาและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง ความสำคัญของการศึกษาในการขจัดแรงงานเด็กเพื่อ

- ก) ป้องกันการจ้างงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก
- ข) จัดให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นโดยตรงและเหมาะสม เพื่อให้เด็กพ้นออกจาก รูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก และเพื่อการฟื้นฟูและการบูรณาการทางสังคมของเด็ก
- ค) ให้มั่นใจว่า เด็กทั้งปวงที่ออกจากรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก สามารถ ได้รับการศึกษาพื้นฐานและการฝึกอบรมอาชีพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หากเป็นไปได้และเหมาะสม
- ง) ระบุและให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความเสี่ยงเป็นพิเศษได้
- จ) คำนึงถึงสถานการณ์พิเศษของเด็กหญิง

ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการมาตรการที่เหมาะสมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือกันและกัน ในการให้บทบัญญัติของอนุสัญญานี้เป็นผล โดยอาศัยความช่วยเหลือหรือความร่วมมือ ระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม การให้ การสนับสนุนโครงการขจัดความยากจนให้หมดไป และการให้การสนับสนุนการศึกษาทั่วไป

กฎหมายเพื่อการคุ้มครองแรงงานเด็ก

ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองแรงงานเด็ก คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองแรงงานเด็กเกี่ยวกับเงื่อนไขการจ้าง สภาพการทำงาน การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. เงื่อนไขการจ้าง

- **อายุขั้นต่ำของลูกจ้างเด็ก** กฎหมายกำหนดว่าห้ามจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้าง
- **การขออนุญาต การจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี (แต่ไม่ต่ำกว่า 15 ปี)** นายจ้างต้องปฏิบัติดังนี้

- 1) แจ้งการจ้างเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงานภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน
- 2) ทำบันทึกสภาพการจ้างที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยเก็บไว้ ณ สถานประกอบกิจการ หรือสำนักงานของนายจ้าง พร้อมให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจได้ในเวลาทำการ
- 3) แจ้งสิ้นสุดการจ้างเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงานภายใน 7 วัน นับแต่วันที่เด็กออกจากงาน

- **งานที่ห้ามลูกจ้างเด็กทำ** ห้ามมิให้นายจ้างให้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- 1) งานหลอม เป่า หล่อ หรือรีดโลหะ
- 2) งานปั๊มโลหะ
- 3) งานเกี่ยวกับความร้อน ความเย็น ความสั่นสะเทือน เสียง และแสงที่มีระดับแตกต่างจากปกติ อันอาจเป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 4) งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 5) งานเกี่ยวกับจุลชีวันเป็นพิษ ซึ่งอาจเป็นเชื้อไวรัส แบคทีเรีย รา หรือเชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 6) งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ เว้นแต่ในงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 7) งานขับหรือบังคับรถยกหรือปั้นจั่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 8) งานใช้เลื่อยเดินด้วยพลังไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์
- 9) งานที่ต้องทำได้ดิน ใต้น้ำ ในถ้ำ อุโมงค์ หรือปล่องในภูเขาไฟ
- 10) งานที่เกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสี ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 11) งานทำความสะอาดเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ที่กำลังทำงาน
- 12) งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป
- 13) งานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

■ **สถานที่ห้ามเด็กทำงาน** ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในสถานที่ดังต่อไปนี้

- 1) โรงฆ่าสัตว์
- 2) สถานที่เล่นการพนัน
- 3) สถานเต็นรำ รำวง หรือรอตง
- 4) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บารอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอนหรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า
- 5) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2. สภาพการจ้าง

■ **เวลาพักของลูกจ้างเด็ก** เมื่อลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานมาแล้วไม่เกิน 4 ชั่วโมง นายจ้างต้องให้พักไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมงติดต่อกัน แต่ใน 4 ชั่วโมงนั้นจะต้องให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีเวลาพักตามที่นายจ้างกำหนด

■ **เวลาที่ห้ามลูกจ้างเด็กทำงาน** ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในระหว่าง 22.00 น. ถึง 06.00 น. (เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ)

■ **การทำงานล่วงเวลาและการทำงานในวันหยุด** ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด

■ **พิกัดน้ำหนักการยกของ** ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานยก แบก หาม หาบ ทุ่น ลาก หรือเข็นของหนักเกินอัตราน้ำหนักตามที่กำหนดในกฎกระทรวง คือ สำหรับเด็กอายุ 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี เพศหญิง ไม่เกิน 20 กิโลกรัม เพศชาย ไม่เกิน 25 กิโลกรัม

■ **การคุ้มครองเกี่ยวกับค่าจ้าง** ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น และถ้านายจ้างจ่ายเงินหรือประโยชน์ตอบแทนล่วงหน้าก่อนมีการจ้าง ขณะแรกจ้าง หรือก่อนงวดการจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก บิดามารดา หรือผู้ปกครองมิให้ถือว่าเป็นการจ่ายหรือรับค่าจ้างสำหรับลูกจ้างเด็กนั้น และห้ามมิให้นายจ้างนำเงินหรือประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวมาหักจากค่าจ้างซึ่งต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กตามกำหนดเวลา

■ **เงินประกัน** ห้ามมิให้นายจ้างเรียกหรือรับเงินประกันเพื่อการใด ๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก

3. การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

การพัฒนาและการส่งเสริม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการทำงานของลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก ให้สิทธิลาเพื่อเข้าประชุม สัมมนา อบรม ฝึกอบรม หรือลาเพื่อการศึกษา ซึ่งจัดโดยองค์กรของรัฐหรือเอกชนที่อธิบดีเห็นชอบ และให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลาแต่ปีหนึ่งต้องไม่เกิน 30 วัน

ภาวะการทำงานของแรงงานเด็ก ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้นำข้อมูลจากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร ไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติมาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการทำงานของแรงงานเด็ก (อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์) โดยพบว่าในไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ประเทศไทยมีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 38,750,306 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานเด็ก จำนวน 193,548 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของกำลังแรงงานทั้งหมด โดยจำแนกเป็นผู้มีงานทำ 168,403 คน ผู้ว่างงาน 16,692 คน และเป็นผู้รอฤดูกาล 8,453 คน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนกำลังแรงงาน จำแนกตามสถานภาพการทำงานแรงงาน ไตรมาสที่ 1 ปี 2564

สถานภาพแรงงาน	Q1/2564	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวมผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	38,750,306	100
☑ เด็ก	193,548	0.5
☑ ผู้ใหญ่	38,556,758	99.5
ผู้มีงานทำ	37,580,867	100
☑ เด็ก	168,403	0.4
☑ ผู้ใหญ่	37,412,464	99.6
ผู้ว่างงาน	758,057	100
☑ เด็ก	16,692	2.2
☑ ผู้ใหญ่	741,365	97.8
ผู้รอฤดูกาล	411,382	100
☑ เด็ก	8,453	2.1
☑ ผู้ใหญ่	402,929	97.9

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มผู้มีงานทำที่เป็นเด็ก จำนวน 168,403 คน จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 127,065 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 และเพศหญิง จำนวน 41,338 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า มีสถานภาพโสด มากที่สุด จำนวน 152,135 คน รองลงมามีสถานภาพสมรส (ไม่จดทะเบียน) จำนวน 14,156 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 และ 8.4 ตามลำดับ เมื่อระดับการศึกษา พบว่า มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด จำนวน 85,321 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวน 75,885 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า อยู่ในภาคใต้มากที่สุด มีจำนวน 41,733 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวน 41,327 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เมื่อจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อยู่ในภาคเกษตรกรรม จำนวน 74,713 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 และนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 93,690 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า เป็นผู้ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมงมากที่สุด จำนวน 55,411 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมาเป็นผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน มีจำนวน 52,768 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 เมื่อจำแนกตามสภาพการทำงาน พบว่า เป็นลูกจ้างเอกชนมากที่สุด มีจำนวน 77,129 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง จำนวน 68,068 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 เมื่อจำแนกตามชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์ พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน 1 – 48 ชั่วโมง จำนวน 150,495 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 ของกลุ่มจำนวน ตัวอย่างทั้งหมด และเมื่อจำแนกระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน พบว่า ได้รับค่าจ้างอยู่ในช่วง 5,501 – 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 50,106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้มีงานทำที่เป็นเด็ก (อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์) จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ภาค ประเภทอุตสาหกรรม อาชีพ สถานภาพการทำงาน ชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์ และระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน ไตรมาสที่ 1 ปี 2564

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
ยอดรวม	168,403	100	30,813	46,142	91,448
เพศ					
☑ ชาย	127,065	75.5	22,297	31,811	72,957
☑ หญิง	41,338	24.5	8,516	14,331	18,491

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
สถานภาพสมรส					
☑ โสด	152,135	90.3	30,813	43,215	78,107
☑ สมรส (จดทะเบียน)	831	0.5	-	408	423
☑ สมรส (ไม่จดทะเบียน)	14,156	8.4	-	2,361	11,795
☑ หย่า	662	0.4	-	-	662
☑ แยกกันอยู่	619	0.4	-	158	461
ระดับการศึกษา					
☑ ไม่มีการศึกษา	1,254	0.7	828	241	185
☑ ก่อนประถมศึกษา	5,018	3.0	2,077	953	1,988
☑ ประถมศึกษา	75,885	45.1	19,054	20,940	35,891
☑ มัธยมศึกษาตอนต้น	85,321	50.7	8,854	24,008	52,459
☑ มัธยมศึกษาตอนปลาย	925	0.5	-	-	925
ภาค					
☑ กรุงเทพมหานคร	9,519	5.7	1,352	3,075	5,092
☑ 5 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ	10,814	6.4	2,648	896	7,270
☑ กลาง	28,130	16.7	3,333	7,338	17,459
☑ เหนือ	36,880	21.9	6,309	8,420	22,151
☑ ตะวันออกเฉียงเหนือ	41,327	24.5	6,179	15,690	19,458
☑ ใต้	41,733	24.8	10,992	10,723	20,018
ประเภทอุตสาหกรรม					
ในภาคเกษตรกรรม	74,713	44.3	15,344	23,248	36,121
☑ การเกษตร การป่าไม้ และการประมง	74,713	44.3	15,344	23,248	36,121
นอกภาคเกษตรกรรม	93,690	55.7	15,469	22,894	55,327
☑ การผลิต	16,469	9.8	6,014	4,463	5,992
☑ ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	602	0.4	-	602	-
☑ การก่อสร้าง	15,201	9.0	1,004	4,646	9,551

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
นอกภาคเกษตรกรรม (ต่อ)					
▣ การขายส่ง การขายปลีก	37,027	22.0	5,088	7,007	24,932
▣ การขนส่ง และสถานที่ เก็บสินค้า	3,291	2.0	-	354	2,937
▣ กิจกรรมโรงแรมและบริการ ด้านอาหาร	12,416	7.4	3,151	3,800	5,465
▣ กิจกรรมบริหารและ การบริการสนับสนุน	700	0.4	-	700	-
▣ การศึกษา	123	0.1	-	123	-
▣ สุขภาพ การดูแลเรื่อง ที่พักอาศัย	174	0.1	-	-	174
▣ ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	3,101	1.8	73	730	2,298
▣ กิจกรรมบริการด้านอื่น	4,541	2.7	139	424	3,978
▣ การจ้างงานในครัวเรือน ส่วนบุคคล	45	0.0	-	45	-
อาชีพ					
▣ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	325	0.3	72	-	253
▣ เจ้าหน้าที่เทคนิคและ ผู้ประกอบวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ	497	0.3	-	-	497
▣ เสมียน	1,862	1.1	768	1,094	-
▣ พนักงานบริการและ ผู้จำหน่ายสินค้า	30,542	18.1	5,097	7,470	17,975
▣ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือ ในด้านการเกษตร ป่าไม้ และ ประมง	55,411	32.9	10,703	18,745	25,963
▣ ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้อง	20,887	12.4	4,668	4,898	11,321

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
อาชีพ (ต่อ)					
☑ ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้าน การประกอบ	6,111	3.6	790	1,316	4,005
☑ ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน	52,768	31.3	8,715	12,619	31,434
สถานภาพการทำงาน					
☑ ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง	22,307	13.2	2,763	5,621	13,923
☑ ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้ รับค่าจ้าง	68,068	40.4	17,945	22,269	27,854
☑ ลูกจ้างรัฐบาล	297	0.2	-	123	174
☑ ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ	602	0.4	-	602	-
☑ ลูกจ้างเอกชน	77,129	45.8	10,105	17,527	49,497
ชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์					
☑ 0 ชั่วโมง	2,856	1.7	-	1,581	1,275
☑ 1 ถึง 48 ชั่วโมง	150,495	89.4	29,613	40,535	80,347
☑ 49 ชั่วโมงขึ้นไป	15,052	8.9	1,200	4,026	9,826
ระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน					
☑ ไม่เกิน 2,500 บาท	6,753	4.0	977	1,938	3,838
☑ 2,501 – 5,500 บาท	15,711	9.3	3,257	5,823	6,631
☑ 5,501 - 10,000 บาท	50,106	29.8	5,690	10,194	34,222
☑ ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป	5,459	3.2	181	297	4,981
☑ ไม่ตอบแบบสำรวจ	90,374	53.7	20,708	27,890	41,776

หมายเหตุ : 1. ผู้ตอบแบบสำรวจ หัวข้อ ค่าจ้างที่ได้รับเฉลี่ย/เดือน มีจำนวน 78,029 คน

- 5 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร
- ภาคเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และเพชรบูรณ์
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ บึงกาฬ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร

- หมายเหตุ(ต่อ) : 5. ภาคกลาง ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้วราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
6. ภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง ชุมพร สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มลูกจ้างในภาคเอกชนที่เป็นเด็ก จำนวน 77,129 คน พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 55,382 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 และเป็นเพศหญิง จำนวน 21,747 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า มีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 69,043 คน รองลงมามีสถานภาพสมรส (ไม่จดทะเบียน) จำนวน 6,800 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 และ 8.8 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 37,792 คน และ 35,802 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 และ 46.4 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานภาคใต้ และภาคกลาง จำนวน 23,216 คน และ 16,790 คน คิดเป็นร้อยละ 30.1 และ 21.8 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ส่วนใหญ่อยู่นอกเกษตรกรรม จำนวน 60,319 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 และอยู่ในภาคเกษตรกรรมเพียง 16,810 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน และเป็นพนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า จำนวน 39,627 คน และ 14,050 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 และ 18.2 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์ พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน 1 – 48 ชั่วโมง จำนวน 69,012 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 ของกลุ่มจำนวนตัวอย่างทั้งหมด และเมื่อจำแนกระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน พบว่า ได้รับค่าจ้างอยู่ในช่วง 5,501 – 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 49,503 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของลูกจ้างในภาคเอกชนที่เป็นเด็ก (อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์) จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ภาค ประเภทอุตสาหกรรม อาชีพ ชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์ และระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน ไตรมาสที่ 1 ปี 2564

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
ยอดรวม	77,129	100	10,105	17,527	49,497
เพศ					
☑ ชาย	55,382	71.8	6,581	10,423	38,378
☑ หญิง	21,747	28.2	3,524	7,104	11,119

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
สถานภาพสมรส					
☑ โสด	69,043	89.5	10,105	15,748	43,190
☑ สมรส (จดทะเบียน)	831	1.1	-	408	423
☑ สมรส (ไม่จดทะเบียน)	6,800	8.8	-	1,326	5,474
☑ แยกกันอยู่	455	0.6	-	45	410
ระดับการศึกษา					
☑ ไม่มีการศึกษา	930	1.2	828	79	23
☑ ก่อนประถมศึกษา	1,811	2.3	-	176	1,635
☑ ประถมศึกษา	37,792	49.0	4,327	9,244	24,221
☑ มัธยมศึกษาตอนต้น	35,802	46.4	4,950	8,028	22,824
☑ มัธยมศึกษาตอนปลาย	794	1.1	-	-	794
ภาค					
☑ กรุงเทพมหานคร	7,591	9.8	758	2,386	4,447
☑ 5 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ	8,322	10.8	1,799	897	5,626
☑ กลาง	16,790	21.8	2,033	3,346	11,411
☑ เหนือ	8,773	11.4	845	2,193	5,735
☑ ตะวันออกเฉียงเหนือ	12,437	16.1	1,149	3,205	8,083
☑ ใต้	23,216	30.1	3,521	5,500	14,195
ประเภทอุตสาหกรรม					
ในภาคเกษตรกรรม	16,810	21.8	3,225	5,171	8,414
☑ การเกษตร การป่าไม้ และการประมง	16,810	21.8	3,225	5,171	8,414
นอกภาคเกษตรกรรม	60,319	78.2	6,880	12,356	41,083
☑ การผลิต	10,518	13.6	2,913	2,253	5,352
☑ การก่อสร้าง	13,151	17.1	1,004	3,252	8,895
☑ การขายส่ง การขายปลีก	20,862	27.0	1,920	2,707	16,235
☑ การขนส่ง และสถานที่ เก็บสินค้า	1,790	2.3	-	-	1,790

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
นอกภาคเกษตรกรรม (ต่อ)					
▣ กิจกรรมโรงแรม และบริการด้านอาหาร	6,877	8.9	904	2,245	3,728
▣ กิจกรรมบริหาร และการบริการสนับสนุน	700	0.9	-	700	-
▣ ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	2,652	3.4	-	730	1,922
▣ กิจกรรมบริการด้านอื่น	3,724	4.8	139	424	3,161
▣ การจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	45	0.2	-	45	-
อาชีพ					
▣ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	253	0.4	-	-	253
▣ เจ้าหน้าที่เทคนิคและผู้ประกอบวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ	497	0.6	-	-	497
▣ เสมียน	1,862	2.4	768	1,094	-
▣ พนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า	14,050	18.2	620	2,574	10,856
▣ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้าน การเกษตรป่าไม้และประมง	5,234	6.8	1,003	1,533	2,698
▣ ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	12,118	15.7	1,567	1,828	8,723
▣ ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงาน และเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	3,488	4.5	630	-	2,858
▣ ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน	39,627	51.4	5,517	10,498	23,612
ชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์					
▣ 0 ชั่วโมง	2,855	3.7	-	1,580	1,275
▣ 1 ถึง 48 ชั่วโมง	69,012	89.5	10,074	15,070	43,868

จำแนกตาม	Q1/2564				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อายุ 15 ปี	อายุ 16 ปี	อายุ 17 ปี
ชั่วโมงการทำงาน/สัปดาห์ (ต่อ)					
☑ มากกว่า 49 ชั่วโมง	5,262	6.8	31	877	4,354
ระดับค่าจ้างในการทำงาน/เดือน					
☑ ไม่เกิน 2,500 บาท	6,630	8.6	977	1,815	3,838
☑ 2,501 – 5,500 บาท	15,537	20.1	3,257	5,823	6,457
☑ 5,501 – 10,000 บาท	49,503	64.2	5,690	9,592	34,221
☑ ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป	5,459	7.1	181	297	4,981

หมายเหตุ : 1. 5 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร
 2. ภาคเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และเพชรบูรณ์
 3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ บึงกาฬ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร
 4. ภาคกลาง ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้วราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
 5. ภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง ชุมพร สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

เมื่อพิจารณาจากจำนวนเด็กที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด จำนวน 193,548 คน พบว่ามีเด็กที่ทำงานทั้งหมด จำนวน 168,403 คน แบ่งเป็น ทำงานอย่างเดียว จำนวน 135,877 คน และเรียนและทำงาน จำนวน 32,526 คน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนของผู้มีงานทำที่เป็นเด็กที่อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์) จำแนกตามการเรียนและการทำงาน ไตรมาสที่ 1 ปี 2564

เพศ	เด็กที่อยู่ใน กำลังแรงงาน	เด็กที่มีงานทำ (คน)		
		เด็กที่ทำงาน ทั้งหมด	เรียน และทำงาน	ทำงาน อย่างเดียว
รวมทั้งสิ้น	193,548	168,403	32,526	135,877
☑ ชาย	148,001	127,065	21,701	105,364
☑ หญิง	45,547	41,338	10,825	30,513

การแจ้งการจ้าง/สิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

การแจ้งการจ้างลูกจ้างเด็ก ตามแบบ คร.2

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 พบว่า มีสถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งการจ้างลูกจ้างเด็กทั้งหมด 856 แห่ง ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีสถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งการจ้างลูกจ้างเด็ก 1,848 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 53.7 และมีลูกจ้างเด็กทำงานในสถานประกอบกิจการ 1,317 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ที่มีลูกจ้างเด็กทำงานในสถานประกอบกิจการ 3,143 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 (ตารางที่ 5)

การแจ้งสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก ตามแบบ คร.4

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 พบว่า มีสถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็กทั้งหมด 115 แห่ง ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีสถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก 217 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.0 และมีลูกจ้างเด็กสิ้นสุดจากการทำงานในสถานประกอบกิจการ 259 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีลูกจ้างเด็กสิ้นสุดจากการทำงานในสถานประกอบกิจการ 370 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนสถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งการจ้างลูกจ้างเด็ก/แจ้งสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก ในไตรมาส 1 (เดือนมกราคม - มีนาคม) ปี พ.ศ. 2563 และ 2564

การแจ้งการจ้าง/แจ้งสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก	ปี พ.ศ.	
	2563	2564
☑ สถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งการจ้างลูกจ้างเด็ก (แห่ง)	1,848	856
ลูกจ้างเด็ก (คน)	3,143	1,317
☑ สถานประกอบกิจการที่มีการแจ้งสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็ก (แห่ง)	217	115
ลูกจ้างเด็ก (คน)	370	259

การขออนุญาตให้เด็กทำงานในเวลา 22.00 - 06.00 น.

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 และช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน พบว่า ไม่มีสถานประกอบกิจการที่มีการขออนุญาตให้เด็กทำงานในเวลา 22.00 - 06.00 น.

ลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 พบว่า ไม่มีสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม ซึ่งช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน มีสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม จำนวน 1 แห่ง ลูกจ้างเด็ก 3 คน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม ในไตรมาส 1 (เดือนมกราคม - มีนาคม) ปี พ.ศ. 2563 และ 2564

การจ้างลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม	ปี พ.ศ.	
	2563	2564
☒ สถานประกอบกิจการที่มีการจ้างลูกจ้างเด็กทำงานในสถานที่ที่กฎหมายห้าม (แห่ง)	1	-
ลูกจ้างเด็ก (คน)	3	-

การตรวจคุ้มครองแรงงานเด็ก

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 สถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจคุ้มครองแรงงานทั้งหมด 9,359 แห่ง ลูกจ้าง 331,056 คน พบว่า เป็นสถานประกอบกิจการที่มีการใช้แรงงานเด็ก 58 แห่ง ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีสถานประกอบกิจการผ่านการตรวจและมีการใช้แรงงานเด็ก 79 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 26.6 และลูกจ้างเด็กผ่านการตรวจ 228 คน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีลูกจ้างเด็กผ่านการตรวจ 297 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 (ตารางที่ 7)

ผลการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน พบว่า มีสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจคุ้มครองแรงงานและปฏิบัติไม่ถูกต้อง 16 แห่ง ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจคุ้มครองแรงงานและปฏิบัติไม่ถูกต้อง 26 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 38.5 และมีสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก 1 แห่ง ในเรื่องแจ้งการจ้างงาน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก 4 แห่ง ได้แก่ เรื่องแจ้งการจ้างงาน เวลาการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้าง คิดเป็นร้อยละ 75.0 (ตารางที่ 8)

สรุป จากข้อมูลการตรวจแรงงานเด็กในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 พบว่า จำนวนสถานประกอบกิจการที่มีการใช้แรงงานเด็กอยู่ร้อยละ 0.6 ของสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจทั้งหมด และมีแรงงานเด็กอยู่ร้อยละ 0.07 ของจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจแรงงานทั้งหมด

ตารางที่ 7 จำนวนสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจคุ้มครองแรงงานที่มีการจ้างแรงงานเด็กในไตรมาส 1 (เดือนมกราคม - มีนาคม) ปี พ.ศ. 2563 และ 2564

การตรวจคุ้มครองแรงงานเด็ก	ปี พ.ศ.	
	2563	2564
☑ สถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจแรงงานที่มีการจ้างแรงงานเด็ก (แห่ง)	79	58
ลูกจ้างเด็ก (คน)	297	228

ตารางที่ 8 จำนวนสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก
ในไตรมาส 1 (เดือนมกราคม - มีนาคม) ปี พ.ศ. 2563 และ 2564

สถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย	ปี พ.ศ.	
	2563	2564
☒ สถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก (แห่ง)	4	1
ลูกจ้างเด็ก (คน)	6	2

ผลการดำเนินคดีและเปรียบเทียบปรับ คดีแรงงานเด็ก ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 มีการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในเรื่องการจ้างแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้าง ในหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 1 คดี ผลการดำเนินคดี สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 6 ได้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 44 ในไตรมาส 1 (มกราคม – มีนาคม) ปี พ.ศ. 2564

หน่วยงาน		ขออนุมัติดำเนินคดี		การดำเนินการ		
		คดี	ผู้ถูกกล่าวหา (ราย)	เปรียบเทียบปรับ		ร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน (คดี)
				คดี	จำนวนเงิน (บาท)	
ส่วนกลาง	สรพ.6	1	2	-	-	1
	รวม	1	2	-	-	1

- หมายเหตุ : 1. มาตรา 44 หมายถึง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 44 กำหนดว่า ห้ามจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้าง
2. สรพ.6 หมายถึง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 6 (รับผิดชอบเขตคลองสาน ธนบุรี บางพลัด บางกอกน้อย และบางกอกใหญ่)

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 มีการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในเรื่องการจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี และไม่แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงาน ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จำนวน 4 คดี จำแนกเป็น หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 1 คดี และหน่วยงานส่วนภูมิภาค จำนวน 3 คดี ผลการดำเนินคดี สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรุงเทพมหานครพื้นที่ 4 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดราชบุรี และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดกระบี่ ได้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน รวมจำนวน 4 คดี ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวน (ตารางที่ 10)

**ตารางที่ 10 จำนวนการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
มาตรา 45 ในไตรมาส 1 (มกราคม – มีนาคม) ปี พ.ศ. 2564**

หน่วยงาน		ขออนุมัติดำเนินคดี		ผลการดำเนินคดี		
		คดี	ผู้ถูกกล่าวหา (ราย)	เปรียบเทียบปรับ		ร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน (คดี)
				คดี	จำนวนเงิน (บาท)	
ส่วนกลาง	สรพ.4	1	3	-	-	1
	รวม	1	3	-	-	1
ส่วนภูมิภาค	สสค.ศรีสะเกษ	1	3	-	-	1
	สสค.ราชบุรี	1	2	-	-	1
	สสค.กระบี่	1	1	-	-	1
	รวม	3	6	-	-	3
รวมทั้งหมด		4	9	-	-	4

- หมายเหตุ : 1. มาตรา 45 หมายถึง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 45 กำหนดว่า ในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นลูกจ้าง ให้แจ้งการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กนั้นต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน
2. สรพ.4 หมายถึง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 4 (รับผิดชอบเขตคันนายาว บางกะปิ บึงกุ่ม ลาดพร้าว และวังทองหลาง)
3. สสค. หมายถึง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 มีการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในระหว่างเวลา 22.00 นาฬิกา ถึงเวลา 06.00 นาฬิกา ในหน่วยงานส่วนภูมิภาค จำนวน 2 คดี ผลการดำเนินคดี สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสมุทรสงครามได้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับนายจ้างเนื่องจากนายจ้างได้รับทราบข้อกล่าวหาและยินยอมให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเปรียบเทียบปรับ จำนวน 1 คดี เป็นเงินจำนวน 10,000 บาท และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดกระบี่ได้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน จำนวน 1 คดี ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวน (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 47
ในไตรมาส 1 (มกราคม - มีนาคม) ปี พ.ศ. 2564

หน่วยงาน		ขออนุมัติดำเนินคดี		ผลการดำเนินคดี		
		คดี	ผู้ถูกกล่าวหา (ราย)	เปรียบเทียบปรับ		ร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน (คดี)
				คดี	จำนวนเงิน (บาท)	
ส่วน ภูมิภาค	สสค.สมุทรสงคราม	1	2	1	10,000	-
	สสค.กระบี่	1	1	-	-	1
รวม		2	3	1	10,000	1

หมายเหตุ : 1. มาตรา 47 หมายถึง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 47 กำหนดว่า ห้ามมิให้นายจ้าง
ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในระหว่างเวลา 22.00 นาฬิกา ถึงเวลา 06.00 นาฬิกา
2. สสค. หมายถึง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

ในไตรมาส 1 (ม.ค. - มี.ค.) พ.ศ. 2564 มีการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการ
ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยจ้างเด็ก
อายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด ในหน่วยงานส่วนภูมิภาค จำนวน 1 คดี
ผลการดำเนินคดี สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดกระบี่ได้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษ
ต่อพนักงานสอบสวน จำนวน 1 คดี ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นพนักงานสอบสวน
(ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนการดำเนินคดีอาญาสถานประกอบกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรา 48
ในไตรมาส 1 (มกราคม - มีนาคม) ปี พ.ศ. 2564

หน่วยงาน		ขออนุมัติดำเนินคดี		ผลการดำเนินคดี		
		คดี	ผู้ถูกกล่าวหา (ราย)	เปรียบเทียบปรับ		ร้องทุกข์กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน (คดี)
				คดี	จำนวนเงิน (บาท)	
ส่วน ภูมิภาค	สสค.กระบี่	1	1	-	-	1
รวม		1	1	-	-	1

หมายเหตุ : 1. มาตรา 48 หมายถึง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 48 กำหนดว่า ห้ามมิให้นายจ้าง
ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด
2. สสค. หมายถึง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

ผลการดำเนินการที่สำคัญ

ไตรมาส 1 : เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

1. ส่งเสริมความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้แก่เด็กก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมถึงสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับลักษณะและสภาพการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย การบังคับใช้แรงงาน และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จำนวน 916 คน

2. กระทรวงแรงงาน เร่งทำกรอบแนวทางแก้ปัญหาแรงงานเด็ก หวังถอดสินค้าออกจากบัญชี Blacklist สหรัฐอเมริกา

วันพฤหัสบดีที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564 กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เชิญผู้ผลิตสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม ร่วมระดมสมองจัดทำกรอบแนวทางของสถานประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานเด็ก แรงงานบังคับ แสดงความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยต่อสหรัฐอเมริกา หวังขอลดถอนรายการสินค้าออกจากบัญชี Blacklist

นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เปิดเผยว่า จากข้อมูลการสำรวจเด็กทำงานในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2561 พบว่า มีเด็กอายุ 5-17 ปี ทั้งหมด 10.47 ล้านคน เป็นแรงงานเด็ก จำนวน 1.77 แสนคน โดยมีการทำงานที่เข้าข่ายงานอันตราย จำนวน 1.3 แสนคน รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และกระทรวงแรงงาน ภายใต้การกำกับดูแลของ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี มีความมุ่งมั่นในการต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก หรือแรงงานบังคับ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่สินค้าไทย ถูกขึ้นบัญชีจากสหรัฐอเมริกาจำนวน 5 รายการ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่มและกึ่ง (แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ) อ้อยและสีออลามก (แรงงานเด็ก) และปลา (แรงงานบังคับ) จึงมีนโยบายให้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เร่งดำเนินการหามาตรการการลดถอนรายการสินค้าดังกล่าว ออกจากการถูกขึ้นบัญชี โดยมีเป้าหมายที่จะลดรายการสินค้าออกจากบัญชีอย่างน้อย 1 รายการ ให้ได้ภายในปี 2565 เพื่อไม่ให้ถูกใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันสินค้าที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การส่งออกอันเป็นแหล่งรายได้ของประเทศ โดยให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม และภาคประชาสังคมในการแก้ปัญหาแรงงานอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน รวมทั้งให้ได้รับการยอมรับในประชาคมโลก

นายอภิญญา สุจริตตานันท์ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กล่าวเพิ่มเติมถึง แนวทางการดำเนินงานของกรมที่จะแสดงให้เห็นให้สหรัฐอเมริกาประจักษ์ถึงความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหา การใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ต้องเกิดจากความร่วมมือของภาคอุตสาหกรรมที่พร้อมจะดูแล คุณภาพชีวิตของแรงงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ กรมฯ จึงได้เชิญผู้แทนภาคอุตสาหกรรมในสินค้ากึ่ง ปลา อ้อย เครื่องนุ่งห่ม และภาคประชาสังคม ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้มาร่วมกันระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติของ สถานประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในสินค้า ดังกล่าว และสรุปให้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานเป็นรูปธรรม ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ การพิจารณาในการลดรายการสินค้าจากการถูกขึ้นบัญชี ที่ประเทศไทยได้พยายาม ดำเนินการอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน ให้ปรากฏผลเห็นอย่างก้าวหน้า ชัดเจน และตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การรักษาตลาด และรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของสินค้าไทยได้ในที่สุด

3. กสร. ได้ข่าวเท็จ ยืนยันห้ามนายจ้างใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำงาน

วันพฤหัสบดีที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีมีข่าวเกี่ยวกับประเด็น กฎหมายใหม่ สามารถจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำงานได้ แบบไม่ผิดกฎหมาย ว่าเป็นข่าวเท็จ ยืนยันห้ามนายจ้าง ใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำงาน

นายอภิรักษ์ สุจริตตานันท์ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กล่าวถึงกรณีมีผู้เผยแพร่ข่าวทาง Social Media เกี่ยวกับประเด็น กฎหมายใหม่ สามารถจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำงานได้ แบบไม่ผิดกฎหมายว่า ประเด็นข่าวดังกล่าวเป็นข่าวเท็จ เนื่องจากไม่มีการแก้ไขกฎหมายให้สามารถจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ทำงานได้ ทั้งนี้ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี มีความมุ่งมั่นในการต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ จึงได้มอบให้นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน นำมากำหนดเป็นนโยบายมิให้มีการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ และแรงงานในกิจการประมงทะเล ไม่ให้มีการใช้แรงงานในรูปแบบที่เลวร้าย ซึ่งกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 กำหนดห้ามไม่ให้นายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าทำงาน เป็นลูกจ้างในงานทั่วไป และอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าทำงานในงานประมงทะเล หากฝ่าฝืนมีโทษปรับตั้งแต่ 400,000 บาท ถึง 2,000,000 บาท จำคุกสูงสุดไม่เกิน 4 ปี ต่อลูกจ้าง 1 คน หรือทั้งปรับทั้งจำ สำหรับเด็กอายุ 15 ปี ถึง 18 ปี จ้างเข้าทำงานได้ โดยนายจ้างต้องแจ้งการจ้างต่อพนักงานตรวจแรงงาน ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เด็กเข้าทำงาน

อธิบดี กสร. กล่าวฝากเตือนนายจ้าง เจ้าของสถานประกอบกิจการให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด หากตรวจพบว่านายจ้าง สถานประกอบกิจการใดไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยจ้างแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีเข้าทำงาน จะดำเนินคดีกับนายจ้างรายนั้นทันที

ทั้งนี้ หากมีผู้พบเห็นการใช้แรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี สามารถแจ้งได้ที่ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด หรือสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-10 หรือ โทร. สายด่วน 1506 กด 3 นอกจากนี้ ยังสามารถสอบถามข้อมูลข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงาน และติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของกรม ได้ที่ www.labour.go.th หรือที่ช่อง Facebook, YouTube กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน “กสร.ชาแนล เปิดดูเมื่อไหร่ ก็มีเรื่องใหม่ให้ชม”

4. กสร. จัดประชุมการกำหนดแนวทางการจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

วันอังคารที่ 16 มีนาคม 2564 นายอภิญญา สุจริตตานันท์ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดแนวทางการจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายเพื่อให้การดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์การจัดการใช้แรงงานเด็กในประเทศไทยมีความถูกต้องสมบูรณ์ รวมถึงหลักการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลดังกล่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ณ โรงแรมพาลาสโซ่ กรุงเทพมหานคร

5. กระทรวงแรงงาน จับมือ 12 องค์กร ลงนาม MOU มุ่งมั่นแก้ปัญหาแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ

กระทรวงแรงงาน จัดพิธีประกาศเจตนารมณ์ และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ ในกิจการสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 12 องค์กร เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นดูแลคุณภาพชีวิตของแรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน กล่าวในฐานะประธานเปิดพิธีประกาศเจตนารมณ์และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับในกิจการสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม ว่ารัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และกระทรวงแรงงาน ภายใต้การกำกับดูแลของ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี มีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ ในสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม ของประเทศไทย โดยสินค้าเหล่านี้ปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อสินค้าที่มีเหตุเชื่อได้ว่าผลิตโดยการใช้แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา จึงมีพิธีประกาศเจตนารมณ์และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กับ องค์กรในกิจการสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม 12 องค์กร ได้แก่ สมาพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย สหพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย สหสมาคม

ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทย ชมรมสถาบันชาวไร่อ้อยภาคอีสาน สมาคมอุตสาหกรรมทุเรียนไทย สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย สมาคมกุ้งไทย สมาคมผู้เลี้ยงกุ้งทะเลไทย สมาคมกุ้งตะวันออกไทย สมาพันธ์การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไทย และคลัสเตอร์สหกรณ์กุ้งคุณภาพภาคใต้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของภาครัฐและเอกชนไทยที่จะดูแลคุณภาพชีวิตของแรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและยังเป็นจุดเริ่มต้นในการร่วมมือกันดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยจะมีการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการร่วมกัน เช่น การสำรวจข้อมูลของแรงงาน การให้ความรู้แก่แรงงาน การสนับสนุนให้มีการนำแนวปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี (Good Labour Practices: GLP) ไปจนถึงการตรวจสอบติดตามอย่างต่อเนื่องต่อไป

นายอภิญญา สุจริตตานันท์ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันสินค้าของประเทศไทยถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสินค้าที่มีเหตุเชื่อได้ว่าผลิตโดยการใช้แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย เกิดผลทางจิตวิทยาต่อผู้ซื้อผู้บริโภคในตลาดประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป โดยถูกใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันสินค้า ส่งผลต่อการพิจารณาให้สิทธิพิเศษทางภาษีของประเทศสหรัฐอเมริกาแก่สินค้าของประเทศไทย ทำให้กระทบต่อธุรกิจการส่งออกอันถือเป็นแหล่งรายได้หลักทางหนึ่งของประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนจะร่วมกันประกาศเจตนารมณ์และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาดังกล่าว

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอภิญา	สุจิตตานันท์	อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
นางอุดมลักษณ์	สอนสารี	รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
นางโสภา	เกียรตินิรชา	รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
นายวรรณรัตน์	ศรีสุขใส	รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ผู้จัดทำรายงาน

นางนิตยา	โพธิ์สุข	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน
พันจ่าตรีพิระ	โชคบุญเจริญ	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานแรงงาน
นางสาวดวงใจ	ลิ้มพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและแผนงาน
นางมลฤดี	ขันธสนธิ์	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
นายเกียรติชัย	เตชนิรันดร์	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
นางสาวภัทรนันท์	สุภาพล	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
นางสาวจิรภัทร	โกสินทร์	นักวิชาการสถิติปฏิบัติการ
นางสาวสุกัญญา	ฤทธิจันทร์	เจ้าหน้าที่งานแรงงาน
นางสาวสุรีย์รัตน์	เสวกวงษ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

กลุ่มงานนโยบายและแผนงาน สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน
โทร. 0 2245 5260 โทรสาร 0 2245 5218

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง
กรุงเทพมหานคร 10400

